

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår 2026/2027

Innehåll

Inledning	3
Regelverk	3
Bakgrund och syfte	3
Definitioner	3
Metod	4
Undersök	5
Analysera	5
Åtgärda	5
Följa upp och utvärdera	5
Delaktighet	5
Rektorns delaktighet	5
Personalens delaktighet	5
Elevernas delaktighet	5
Vårdnadshavares delaktighet	6
Upptäckt av diskriminering och kränkande behandling	6
Revidering	7
Utvärdering av plan för läsåret 2025/2026.....	7
Kartläggning för 2026/2027	8
Analys	8
Åtgärda	8
Plan för läsåret 2026/2027	9

Inledning

Mo Gård anpassad gymnasieskola tar avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling. Alla på skolan har rätt att bli behandlade som individer utifrån sina egna förutsättningar på lika villkor. Uppstår situationer av diskriminering eller kränkande behandling ska vi alltid agera. Mo Gård anpassad gymnasieskola ska vara en trygg och säker skola där elever och personal trivs, utvecklas och känner sig trygga.

Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling ska vara känd för elever, vårdnadshavare och personal på Mo Gård anpassad gymnasieskola och följas av alla som vistas på skolan. Planen görs känd för elever och elevassistenter genom att mentorer informerar om den vid varje läsårsstart. Vårdnadshavare till nya elever informeras i samband med föräldramöte/utvecklingssamtal vid terminsstart. Vårdnadshavare till övriga elever hänvisas till skolans hemsida där planen finns som PDF dokument under fliken [Elevhälsa](#).

Regelverk

- ✓ Diskrimineringslagen kap. 2 Förbud mot diskriminering och repressalier och kap. 3 Aktiva åtgärder
- ✓ Skollagen kap. 6 Åtgärder mot kränkande behandling
- ✓ FN:s konvention om barnets rättigheter
- ✓ FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

Bakgrund och syfte

Arbetet kring planen syftar till att främja elevers lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning. Planen syftar även till att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet beskrivs i planen.

Planen är ett arbetsredskap för alla i skolan. Den skall presenteras och alla ska arbeta mot diskriminering och kränkande behandling tillsammans med eleverna. Det handlar om mänskliga rättigheter, om att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan och ge elever ett rättsskydd likvärdigt det skydd som finns för skolans anställda. Detta arbete kräver en helhetssyn. Det innebär bland annat en regelbunden granskning av verksamhetens organisation, arbetsklimat, arbetssätt och beslut utifrån de olika diskrimineringsgrunderna.

I diskrimineringslagen och skollagen återfinns tydliga riktlinjer kring hur utbildningar ska arbeta mot diskriminering och kränkande behandling.

Definitioner

Diskriminering:

Det innebär att en elev missgynnas eller kränks av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering.

De sju diskrimineringsgrunderna är:

- ✓ Kön
- ✓ Könsoverskridande identitet eller uttryck
- ✓ Etnisk tillhörighet
- ✓ Religion eller annan trosuppfattning
- ✓ Funktionsnedsättning
- ✓ Sexuell läggning
- ✓ Ålder

Diskrimineringslagen förbjuder sex former av diskriminering:

- ✓ Direkt diskriminering
- ✓ Indirekt diskriminering
- ✓ Bristande tillgänglighet
- ✓ Trakasserier
- ✓ Sexuella trakasserier
- ✓ Instruktion att diskriminera

Trakasserier:

Det är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling:

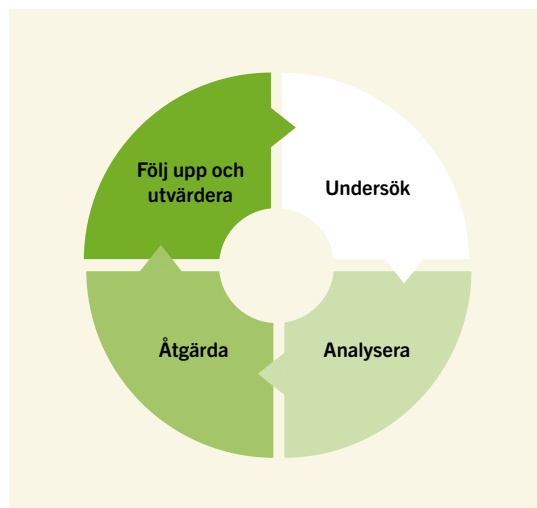
Det är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker en elevs värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Det är den utsatta elevens upplevelse som ska beaktas, om eleven känner sig kränkt eller diskriminerad.

Metod

Skolan arbetar fortlöpande med planen mot diskriminering och kränkande behandling i fyra steg: **undersök, analysera, åtgärda och följa upp och utvärdera.**

Huvudmannen ansvarar att Planen mot diskriminering och kränkande behandling upprättas och utvärderas varje läsår. Den utvärderas löpande och upprättas på nytt. Senast 15 maj ska planen upprättas för det kommande läsåret. För att processen ska få ett bra flyt inleds den årliga revideringen med att följa upp och utvärdera den gällande planen. Därefter presenteras undersökning följt av analys och åtgärder.

Undersök (kartläggning)

Syftet är att kartlägga verksamheten för att upptäcka eventuella risker för kränkande behandling samt säkerställa elevernas trygghet och trivsel.

På Mo Gård anpassad gymnasieskola sker kartläggningen genom:

- ✓ Observationer
- ✓ Samtal mellan elevassistenter eller lärare
- ✓ Dokumentation från fall av kränkande behandling
- ✓ Samtal med elevhälsan
- ✓ Samtal med vårdnadshavare/godemän

Analysera

När kartläggningen är genomförd analyserar personalen orsakerna till riskerna för kränkande behandling. Först när vi förstår orsakerna kan vi sätta upp konkreta mål för att förbygga kränkningen.

Åtgärda

Nästa steg är att utifrån upptäckta risker för kränkande behandling, sätta upp mål och bestämma åtgärder för att nå målen. Målen behöver vara konkreta och gå att följa upp. Mål och åtgärder skrivs ner i en plan mot kränkande behandling. Planen ska innehålla:

- ✓ De mål verksamheten har satt upp för det förebyggande arbetet.
- ✓ De åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkningar.
- ✓ Redogörelse över de åtgärder **som planeras att påbörjas eller genomföras under det kommande året.**
- ✓ Redogörelse av hur åtgärderna i den föregående planen har genomförts.
- ✓ Vem som är ansvarig för respektive åtgärd.
- ✓ Hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Följa upp och utvärdera

Åtgärderna följs upp och utvärderas i maj varje år, för att se om de har fungerat. Om målen inte är uppnådda kan vi behöva göra nya åtgärder eller göra mer för att förebygga och förhindra kränkande behandling av eleverna.

Delaktighet

Alla som arbetar i skolan har ansvar delta i det årliga arbetet mot diskriminering och kränkande behandling och att omsätta gällande lagar, förordningar och planer i praktiken. Uppstår situationer av diskriminering och kränkande behandling ska vi alltid agera.

Rektorns delaktighet:

Rektorn ansvarar för att planen utvärderas och upprättas på nytt inför varje läsår samt att den blir känd för all personal. Varje år när en ny plan upprättas skickas den till huvudmannen, all personal på skolan, både lärare, elevhälsopersonal och administration. Ny personal informeras om planen vid introduktionen av skolan.

Personalens delaktighet:

Personal på Mo Gård anpassad gymnasieskola är skyldig att uppmärksamma och vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt att anmäla det till ansvarig rektor. Personal har alltid möjlighet att framföra förbättringsförslag och möjliga åtgärder till rektor som sedan behandlas på APT och EHT. En gång per termin lyfter lärarna planen på brukarmötet.

Elevernas delaktighet:

Vid läsårsstart ska alla elever få ta del av likabehandlingsplanen utifrån sina egna individuella förutsättningar. Lärare, elevassistenter och elever ska kontinuerligt prata om trygghet, utveckling och rättigheter som gäller för alla. På grund av elevernas ofta omfattande funktionsnedsättningar, framförallt kommunikativa, kan det vara svårt att traditionellt involvera dem i kartlägningsarbetet. Hänsyn till elevernas upplevelser tas tillvara genom observationer samt kontinuerlig dokumentation av mentorerna. Elevassistenter, vårdnadshavare och gode män stödjer även detta genom att beaktas som språkrör för elevernas vilja och uttryck.

Vårdnadshavares delaktighet:

I samband med inskolning, utvecklingssamtal, uppföljningsmöten samt på föräldramöten ges vårdnadshavare/god man tillfälle att diskutera och framföra synpunkter och åsikter på skolans likabehandlingsarbete. Likabehandlingsplanen finns även tillgänglig på hemsidan.

Upptäckt av diskriminering och kränkande behandling

Anmälan:

En lärare eller annan personal uppmärksammar eller som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn (bilaga 1). Det är den utsatta elevens upplevelse som ska beaktas, om eleven känner sig kränkt eller diskriminerad ska detta anmälas till rektor, oavsett om den som utsatt/kränkt/diskriminerat menat illa eller inte. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen (bilaga 2).

Rektor ansvarar för att åtgärder vidtas snarast (inom 1–2 veckor). Planering av åtgärder och uppföljning görs i samråd med den som utsatts för kränkningen/diskrimineringen. Anpassa kommunikationen efter elevens förutsättningar och behov.

Rektor ansvarar för att dokumentation förs om händelsen som föranlett anmälan om diskriminering eller kränkande behandling.

Vid dokumentation bör noteras:

- ✓ Vad som skett, gärna beskrivet av flera inblandade.
- ✓ Hur den utsatta upplevde situationen.
- ✓ Vad som lett till kränkningen, trakasseriet eller diskrimineringen.
- ✓ Analys av orsakerna till den uppkomna situationen.
- ✓ Beskrivning av åtgärder som vidtagits efter händelsen, i syfte att förhindra att det upprepas.

Uppföljning:

Uppföljning görs fortlöpande (inom 2–4 veckor) till dess att den kränkande behandlingen upphört. Rektor ansvarar för dokumentation av detta. Om den kränkande behandlingen inte upphör, vidtas särskilda åtgärder. Möte sker med vårdnadshavare om eleven är under 18 år.

Revidering

Nedan kommer redovisning av utvärdering av förra årets plan mot kränkande behandling. Den följs av årets kartläggning, analys och åtgärder.

Utvärdering av plan för läsåret 2025/2026:

2026-05-06 (Josephine, Laila)

Mål	Aktivitet	När	Ansvarig
Handleda kring elevens kommunikationssätt och kommunikativa behov.	Handleda på morgonen och i undervisningen	Dagligen	Lärare Specialpedagog
Modellera hur vi kommunicerar med eleverna.	Visa genom modellering under lektioner och raster.	Dagligen	Lärare Specialpedagog Rektor
Användning av tecken som stöd.	Handleda på morgonen och fortlöpande under dagen.	Dagligen	Lärare Specialpedagog
	Tipsa om teckenspråksappen.	Vid behov	
Användning av bildstöd (scheman, situationsbundet bildstöd, kommunikationskarter mm.).	Handleda på morgonen och fortlöpande under dagen.	Dagligen	Lärare
Informera om skolans arbetssätt och rutiner.	Introduktion av elevassistenter på skolan.	En gång om året på APT samt vid eventuella uppsamlingsheat.	Lärare

2026-05-06

Vi har genomfört alla aktiviteter och utvecklat arbetet för att stärka kommunikationen och bemöta flera kommunikativa behov. Vi arbetar mer med AKK i form av välja-kartor, pekkartor i de flesta situationer under skoldagen. Vi har genomfört och uppnått samtliga mål. Målet att informera om skolans arbetssätt och metoder har vi hittat andra aktiviteter för. Vi har spridit information genom att delta på brukarmöten samt startat upp skolforum. Där representanter från varje våning blir en länk mellan lärare och elevassistenter.

Kartläggning för 2026/2027

Var ser vi att det finns risker för kränkande behandling?

1. De största risker vi ser är att elevens kommunikativa rättigheter inte uppfylls. Om personal inte kan kommunicera med eleven eller inte är nyfiken och lyhörd för vad eleven försöker kommunicera, kan det leda till att personal inte uppfattar negativa signaler och eleven kan känna sig kränkt. Eleven ska ha möjlighet att uttrycka sina åsikter och bli lyssnad på.
2. Vi ser att det finns en risk för hot och våld mellan elever.

Analys

Vad är orsakerna till riskerna för kränkande behandling? Exempel:

Om det finns risk för kränkning i exempelvis omklädningsrummen, måste vi undersöka varför det är så?

1. Orsaker till riskerna kan bero på att personal inte har kunskap om elevens kommunikationssätt, kommunikativa behov och förutsättningar. Personal kanske inte fått rätt introduktion samt uppföljning av introduktion på boendet eller har bristande språkkunskaper. Andra orsaker kan vara att personal inte har kunskap kring AKK. Vi ser att det finns en särskild utsatthet för döva elever då det finns personal som av olika anledningar inte använder tecken som stöd/teckenspråk.
2. Vi ser att våra elever har olika funktionsnedsättningar som kan innebära ökad känslighet mot olika intryck, får svårare att se konsekvensen av sitt eget handlande, svårigheter med det sociala samspelet samt ökad känslighet för förändringar. Vi ser att en orsak till detta kan vara att morgonens handledning har tappats kring vissa elever.

Åtgärda

Utifrån upptäckta risker för kränkande behandling, sätt upp mål och bestämda åtgärder för att nå målen. Målen måste vara konkreta och gå att följa upp.

Exempel:

Ett mål kan vara att alla ska känna sig trygga i omklädningsrummet. En åtgärd kan då vara att någon i personalen ska var med i omklädningsrummet och se till att kränkningar inte förekommer.

Plan för läsåret 2026/2027

2026-05-06 (Josephine, Laila)

Mål	Aktivitet	När	Ansvarig
Handleda och modellera kring elevens kommunikationssätt och kommunikativa behov.	Handleda och modellera på morgonen och fortlöpande under dagen.	Dagligen	Lärare Specialpedagog
Utveckla teckenspråk och tecken som stöd	På skolforum informera om och visa på TAKK samt utvärdera åtgärden återkommande.	Regelbundet på skolforum	Lärare
Hjälpa elever att utveckla strategier att hantera känslor, förändringar och sociala sammanhang.	Påbörja mentorsträffar under ht 26.	En gång i veckan. Schemalagt.	Lärare
Följer våra arbetssätt och metoder på Mo gård.	Påminna om kravanpassning och det förebyggande arbetet.	Handledning varje morgon. Handledning och diskussion på skolforum.	Lärare